

DÁMA SE TŘEMI ŽIVOTY

Lenka Köppelová

AUTORSKÝ TÝM: Alžběta Stýblová, Kristýna Myersová, Adéla Štruncová
pod pedagogickým vedením Mgr. Magdalény Kafkové
ZŠ Fr. Plamínkové, Fr. Křížka 2, Praha 7

Dne 21. března 2016 jsme se setkaly s paní Elynor (Lenkou) Köppelovou, za svobodna Schniderovou. Narodila se v židovské rodině v roce 1928 v České Lípě a bydlela v Praze. Se sestrou Margit chodily do dívčí školy v Karlíně, ve které byla tolerována všechna náboženství. Jako malá chodila do Sokola.

Já jsem od svých 4-5 let chodila do Sokola a téměř všechny moje kamarádky tam cvičily také. A pamatuji se, že jsme jednou šly jako obvykle cvičit, to už bylo okupované Československo, a že nás poslali pryč. Řekli, že tam nemáme co dělat, že jsme židi.

Když bylo malé Lence osm let, rodiče udělali velké rozhodnutí o její budoucnosti. Rozhodli se opustit své děti, protože to znamenalo jejich záchranu. Umožnil jim to pan Sir Nicholas Winton, který v roce 1939 vypravoval záchranné vlaky do Londýna. Tehdy však Lenka neměla o jeho existenci ani tušení.

Když jsme tam odjížděly, stejně jako ostatní děti, se kterými jsme se setkaly cestou, myslely jsme si, že se jede tak na dva, tři měsíce, tak nám to taky rodiče říkali. Nijak jsme se neloučili, všichni jsme si mysleli, že se brzy uvidíme.

Přípravy do Anglie byly klidné. V této době ale vždy po škole nesměly nikam chodit, musely rovnou domů. Jednoho dne se u nich sešla celá rodina.

Dědeček, babičky, tety i celá rodina se s námi přišla rozloučit, což nám asi mohlo být divné, ale člověk nad tím tolik nedumal. Já mám památník ze své školy, do kterého mi dědeček napsal: „Hopsa, hejsa do Londejsa.“ Zkrátka asi taková nálada. Když jsme pak odjížděly z Prahy, tak nás rodiče doprovodili k vlaku, tam už to bylo takový smutnější, poněvadž maminka už si pochopitelně uvědomovala, jak se věci mají.

Cesta vlakem byla velice náročná. Vlak stále zastavoval kvůli prohlídkám. V Londýně na sestry čekal strýc, který je odvezl k miss Lamsdon, později jí říkaly aunt Rose. V jejím venkovském domě trávily svůj pobyt v Anglii. Díky ní si rychle zvykaly na nové prostředí. Od aunt Rose dostaly každá na uvítanou jedno kotě, o které se pak staraly.

Neuměly jsme pořádně anglicky, když jsme tam přijely, ale děti se strašně rychle učí. Takže ten první rok jsme tam vlastně chodily do takové venkovské dvoutřídky, kde jsme se naučily tak rychle anglicky, že už příští rok jsem chodila do normální anglické školy.

Se sestrou se v Anglii rozdělily. Když bylo Margit sedmnáct let, přihlásila se do armády k letectvu. Lenka prožívala své dětství na anglickém venkově, kolem sebe měla svá oblíbená zvířátka. Do tohoto poklidu jí zasáhla nečekaná událost.

Já jsem tam prodělala dost těžké nemoci. Měla jsem revmatickou horečku a moje štěstí bylo, že jsem bydlela u téhle paní, která vlastně byla ošetřovatelka, ta se o mě starala úplně jako o vlastní.

Příjezd Lenky do poválečné Prahy byl rušný. Přestože přijela v pořádku, tak ji žádná radost nečekala. Měla štěstí, že na nádraží na ni čekala její sestra, která přijela dříve.

Tatínek zemřel v Terezíně velmi brzy. Už v roce 1942. To ještě tam moc dlouho nebyli. A jak potom žila naše maminka, to my vůbec nevíme. Asi jsme tušili, že to bude horší, nikomu jsem nechyběla a poprvé jsem cítila smutek.

Jely jsme se sestrou na dovolenou do Starých Splavů, byla to vzpomínka na staré časy, když jsme tam jezdili s našimi rodiči, a tam jsem se vlastně seznámila se svým mužem.

S manželem se přestěhovali do Velkého Meziříčí, kde se narodil jejich syn. Otec manžela tam měl firmu Köppel, která se zabývala vyráběním kabelů. Bohužel stát firmu znárodnil.

Tam jsem pak zase začala stonat se srdcem, vlastně jsem si to přivezla z Anglie.

Velmi důležitou událostí pro paní Lenku bylo setkání se Sirem Nicholasem Wintonem. Později vždy, když přijel do Prahy, tak byly společně se sestrou Margit i s ostatními Wintonovými dětmi pozvány. S Wintonem si byla natolik blízká, že ho oslovovala Nicky.

Nikdo z nás neví, jak jsme se dostaly do vlaku, který organizoval pan Winton. S panem Wintonem jsme se seznámili, když tady byl prvně a dozvěděli jsme se, jak to vlastně všechno bylo. Byl i tady u nás. Přijel s manželkou. Jeho dcera o něm napsala knížku.

V životě to neměla vůbec jednoduché. Ale vždy byli kolem ní přátelé a dobří lidé, kteří ji podporovali, když jí bylo nejhůř.

Letos už mě bude 88 a když si tak vzpomenu na svůj život, tak mě to přijde jako bych žila tři různé životy.